

BILAG 1

J.nr. 19-1220-000003
Ref. ANWEKR
Den 6. december 2019

Høringsnotat – Bekendtgørelse om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer for 2020

1) Baggrund

Udkast til bekendtgørelse om markblok, elektronisk fællesskema og elektroniske tilsagnsskemaer for 2020 blev sendt i ekstern høring den 13. november 2019 med frist for afgivelse af høringssvar den 4. december 2019.

Landbrugsstyrelsen har modtaget høringssvar fra følgende høringssparter:

- Landbrug & Fødevarer
- Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
- Erhvervsstyrelsen

Notatet indeholder Landbrugsstyrelsens bemærkninger til høringssparternes væsentligste kommentarer til udkastet til bekendtgørelse. Der er foretaget følgende justeringer i bekendtgørelsen i forhold til det udkast, der blev sendt i høring:

I § 16, stk. 4 er ”og tilskud til pleje af græs- og naturarealer” og ”jf. dog stk. 5” slettet. Derudover er der indsat et nyt stk. 5, som indeholder en indtegningsregel for tilskud til pleje af græs- og naturarealer, som er tilsvarende den for økologisk arealtilskud i stk. 4. § 16, stk. 4 og 5 lyder herefter:

”Stk. 4. Der kan i markkortet til tilsagnsskema for økologisk arealtilskud ikke indtegnes arealer, der overlapper med et korttema, som repræsenterer arealer, der ikke er berettiget til tilsagn om økologisk arealtilskud.

Stk. 5. Der kan i markkortet til tilsagnsskema for tilskud til pleje af græs- og naturarealer ikke indtegnes arealer, der overlapper med et korttema, som repræsenterer arealer, der ikke er berettiget til tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer.” De tidligere stk. 5 og 6 bliver derefter til stk. 6 og 7.

2) Generelle bemærkninger

2.1. IT-problemer i ansøgningsrunderne i 2019

Landbrug & Fødevarer bemærker, at der for både ansøgningsrunden for indsendelse af fællesskema og ansøgningsrunden for indsendelse af tilsagnsskemaer i 2019 har været massive IT-problemer, hvilket medførte urimelige arbejdsvilkår for de landbrugskonsulenter, der laver ansøgninger for landbrugerne. Landbrug & Fødevarer er på den baggrund bekymret for, hvordan disse ansøgningsrunder vil fungere i 2020.

Landbrug & Fødevarer finder det afgørende, at IT-systemerne virker fra første dag i ansøgningsrunden, og at det fra starten er muligt at indsende en fuldstændig ansøgning. Det medfører også, at alle data, der er nødvendige for at gøre en ansøgning færdig, er tilgængelige ved ansøgningsrundens start.

Landbrugsstyrelsen skal beklage, at IT-systemerne ikke fungerede tilfredsstillende i ansøgningsperiodernes udstrækning i 2019. Vi er opmærksomme på at få rettet de fejl, der medførte IT-problemerne i ansøgningsperioderne for både fællesskema og tilsagnsskemaer, og vi vil gøre hvad vi kan for at brugeroplevelsen bliver væsentligt bedre end den var i 2019.

2.2. Mere ambitiøse udbetalingsmål på tilskudsordningerne Pleje af græs- og naturarealer og økologisk arealtilskud

Landbrug & Fødevarer påpeger, at de har bakket op om indførelsen af nyt ansøgningssystem til tilskud til pleje af græs- og naturarealer og økologisk arealtilskud, fordi det blev præsenteret som en mulighed for at sikre hurtigere udbetalinger til erhvervet. Landbrug & Fødevarer efterspørger i den forbindelse ambitiøse udbetalingsmål på ordningerne. Derfor foreslår Landbrug & Fødevarer, at 97 % af udbetalingerne på disse ordninger skal være gennemført inden udgangen af første kvartal det efterfølgende år.

Landbrugsstyrelsen bemærker, at der ikke er tale om en kommentar til bekendtgørelsens bestemmelser, men styrelsen forventer, at det nye system vil resultere i hurtigere udbetalinger.

3) Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

3.1. Bemærkninger til ansøgningsfrist for fællesskema § 7

Landbrug & Fødevarer mener ikke, at der i ansøgningsrunden for fællesskema er nok arbejdsdage til at færdiggøre og indsende fællesskemaerne, hvis ansøgningsfristen ligger den 17. april 2020. Landbrug & Fødevarer påpeger, at der kun er 52 arbejdsdage i 2020 med en ansøgningsfrist den 17. april til at indsende fællesskemaet, mens der i 2019, hvor ansøgningsfristen oprindeligt også var fastsat til den 17. april, var 54 arbejdsdage. Ifølge Landbrug & Fødevarer bør der minimum være samme antal arbejdsdage til rådighed i 2020, som der oprindeligt var i 2019, hvilket svarer til en ansøgningsfrist den 21. april 2020.

Landbrugsstyrelsen bemærker, at ansøgningsfristen den 17. april er fastsat ud fra flere forskellige hensyn, bl.a. hensynet til en optimal IT-performance, så brugeroplevelsen af systemerne er så god som muligt. Efter ansøgningsfristen skal IT-systemerne køre en mængde vigtige opdateringer, hvilket medfører, at brugeroplevelsen af IT-systemerne i dagene efter ansøgningsfristen vil være stærkt påvirket af nedsat performance og derfor medføre en forringet kundeoplevelse. Derfor er fristen fastsat til en fredag således, at disse opdateringer kan køre i weekenden, hvor der vil være meget få brugere på systemerne.

Desuden skal der foregå en vis klargøring i systemerne af ansøgningsperioden for nye tilsagn inden denne ansøgningsrunde åbner. Dette kan først ske efter den forsinkede ansøgningsfrist for fællesskema. Hvis ansøgningsfristen for fællesskemaet rykkes, vil der dermed blive kortere tid til denne klargøring, hvilket ikke er vurderet som hensigtsmæssigt baseret på erfaringerne fra 2019.

Landbrug og Fødevarer foreslår, at der indsættes en bestemmelse, så ansøgningsperioden automatisk udsættes svarende til de dage som IT-systemet ikke er tilgængeligt for ansøgerne, eller hvor der er alvorlige fejl og mangler.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at en sådan bestemmelse anses for at være meget svær at administrere. Det vil desuden kunne skabe generel usikkerhed om, hvornår ansøgningsfristen samt fristen for ændringer og forsinket ansøgning faktisk er. Derudover vil det kunne rykke fristerne for

fællesskema så langt, at det bliver svært at nå at klargøre ansøgningsrunden for nye tilsagn jf. ovenfor. Forslaget fra Landbrug & Fødevarer imødekommes derfor ikke.

3.2. Bemærkninger til ansøgningsperioden for tilsagnsskemaer § 10

Landbrug & Fødevarer så helst, at det var muligt at arbejde i tilsagnsskemaerne allerede i forbindelse med åbningen af fællesskemaet i februar. Det vigtigste er dog, at det er et gennemtestet og funktionsdygtigt ansøgningssystem, som åbner som aftalt for ansøgninger fra ansøgerne.

Landbrug & Fødevarer påpeger, at der i 2019 har været store IT-udfordringer i ansøgningssystemet. Ansøgningsfristen er på den baggrund blevet udskudt 4 gange indtil videre. Det har medført risiko for fejl og stort ressourceforbrug. Derfor er det vigtigt, at der i 2020 rettes op på ansøgningsforløbet.

I forbindelse med at håndtering af producentskifter har været en afgørende kilde til fejl i 2019 udtrykker Landbrug & Fødevarer ønske om, at producentskifte digitaliseres fuldstændigt.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at Landbrugsstyrelsen skal beklage det hidtidige forløb af ansøgningsrunden om nye tilsagn. I forhold til ansøgningsrunden i 2020 er ansøgningsrunden fastlagt til 10. august – 30. september. Herved får styrelsen bedre tid til at forberede ansøgningsgrundlaget, herunder oplysninger fra producentskifteskemaet. Ansøgningsrunden ligger endvidere ikke samtidigt med konsulenternes sommerferie. I 2020 udløber der langt færre tilsagn end i 2019. Det betyder også, at der må forventes indsendt færre ansøgninger om nyt tilsagn i 2020, hvilket reducerer presset på ansøgningssystemet.

Styrelsen er opmærksom på, at det er et stort ønske fra erhvervet, at det nye elektroniske producentskifteskema til tilsagn udvides til også at omfatte oplysninger om økologisk status, og at der kan arbejdes med en kladde for ansøgning om tilsagn mens Fællesskemaet er åbent. Styrelsen har indtil nu ikke haft mulighed for at prioritere dette, da andre IT-projekter er prioriteret højere, hvilket fx gælder for færdiggørelse af ansøgningsrunden om nye tilsagn.

3.3. Bemærkning vedrørende § 7, stk. 4 (om kontrol via monitorering)

Ifølge Landbrug & Fødevarer fremgår det ikke tydeligt om muligheden for at ændre anvendelsen af individuelle landbrugsparcer senest den 25. oktober vil ske uden, at landbrugeren bliver påført en sanktion. Dette bør fremgå tydeligt.

Landbrugsstyrelsen bemærker, at landbrugere, der på baggrund af den satellitbaserede kontrol, trækker røde marker ud af deres ansøgning senest den 25. oktober ikke vil få en sanktion i den forbindelse. Der er således tale om en undtagelse til det normale udgangspunkt, hvor ansøgerne ikke uden sanktion kan trække arealer ud efter en kontrol.

3.4. Bemærkninger til § 9 vedrørende ændringer til fællesskema

Landbrug & Fødevarer mener, at indberetningen af efterafgrøder i fællesskema og skemaet for gødningskvote og efterafgrøder (GKEA) i 2019 gav massive problemer. Problemerne bestod i, at MFO-efterafgrødernes placering ikke kunne justeres i GKEA, men udelukkende i fællesskema. Det medførte, at der ikke var overensstemmelse mellem de MFO-efterafgrøder, der var anmeldt i fællesskema og GKEA, hvilket medførte, at landbrugere og konsulenter mistede overblikket over de indberettede efterafgrøder. Hvis ikke det i 2020 bliver muligt at tilrette MFO-efterafgrøder og målrettede efterafgrøder i GKEA vil konsulerterne genindsende fællesskemaerne i august.

Landbrugsstyrelsen beklager, hvis indberetningen af efterafgrøder herunder MFO-efterafgrøder i de forskellige systemer i 2019 medførte, at konsulenter og landbrugere mistede overblikket. Det bemærkes dog, at det heller ikke i 2020 vil være muligt at ændre placeringen af MFO-efterafgrøder i GKEA. Dette kan kun gøres i fællesskemaet. Det vigtige i forhold til MFO-efterafgrøder er dog heller ikke placeringen på de enkelte marker, men derimod at ansøgningen samlet indeholder tilstrækkeligt MFO-areal. Derfor er det for MFO-efterafgrødernes vedkommende ikke nødvendigt, at ændre placeringen i indberetningen. Som Landbrug & Fødevarer gør opmærksom på, er det altid en mulighed at genindsende fællesskemaet med den korrekte placering af MFO-efterafgrøder.

3.5. Bemærkninger vedrørende tilsagnsskema § 11

Landbrug & Fødevarer påpeger, at det vil være en stor hjælp, hvis ansøgningssystemet giver en advarsel såfremt der er forhold i ansøgningen, der vil lede til bortfald af tilsagn. I den forbindelse henvises til, at der i høringen af udkast til bekendtgørelse om økologisk arealtilskud vil ske automatisk bortfald af tilsagn, hvis ansøger overskrider fristen for den årlige udbetaling.

Landbrugsstyrelsen bemærker, at styrelsen er opmærksom på de udfordringer det har medført, at nogle landbrugere ved en fejl har slettet marker med eksisterende tilsagn under dette års ansøgningsrunde om nye tilsagn. Disse tilsagn genoprettes, men et ansøgningssystem med advarsler om bortfald af tilsagn om tilskud vil ikke kunne nås til 2020.

3.6. Bemærkninger til bestemmelse om ikrafttræden og overgangsbestemmelser § 19

Det undrer Landbrug & Fødevarer, hvorfor det er nødvendigt at gentage bestemmelserne i stk. 3 og 4. Hvis bestemmelsen fastholdes, undrer det, hvorfor ikke alle ansøgningsår medtages. I den forbindelse påpeges det, at fx 2017 ikke er nævnt, mens 2016 og 2018 er nævnt.

Landbrugsstyrelsen bemærker hertil, at det efter Landbrugsstyrelsen opfattelse er nødvendigt at nævne stk. 3 og 4 i overgangsbestemmelserne. Hvis ikke de var nævnt, ville det ikke være muligt at anvende fx bekendtgørelse nr. 1697 af 15. december 2017 på ansøgninger indgivet i 2018, fordi bekendtgørelsen ville være ophævet. Vedrørende 2015 og 2017 bemærkes det, at disse år ikke er nævnt, fordi bekendtgørelserne vedrørende disse år er blevet ophævet helt, fordi de ikke kom med i tidligere bekendtgørelsers overgangsbestemmelser.